

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DOPRINOSIMA

Zagreb, rujan 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o doprinosima (Narodne novine br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje sva pitanja vezana uz doprinose kao što su: vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja jedinstveni nazivi osiguranja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Zakon, zbog svoje široke primjene, mora biti usklađen sa zakonima koji uređuju obvezna osiguranja. Tako je zakonski tekst usklađen s propisima o mirovinskom osiguranju i obveznom zdravstvenom osiguranju, o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Pomorskim zakonikom.

Izmjenama i dopunama Zakona napravljenim u 2013.g. odredbe Zakona usklađene su s uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Nadalje, od tada se uvodi poslodavcima – obveznicima zapošljavanja osoba s invaliditetom, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 157/13), plaćanje doprinosa za zapošljavanje plaćaju po stopi od 1,7%. Tada su i propisani jednostavniji načini utvrđivanja obveza doprinosa obveznicima doprinosa za svoje osobno osiguranje na način da osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost same utvrđuju obvezu doprinosa putem obrasca JOPPD, osobama s profesionalnim statusom obveza se utvrđuje „trajnim“ rješenjem, a pomorcima – članovima posade broda u međunarodnoj plovidbi obveza se utvrđuje nakon isteka kalendarske godine. Zatim je propisan i postupak provedbe plaćanja doprinosa koji je do tada bio uređen odredbama Uredbe o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa. Uvedena su oslobođenja prilikom obračuna obveze doprinosa za mlade osobe do 30 godina života s kojima poslodavac sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na način da je za te osobe propisana samo obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i to u razdoblju do 5 godina od početka zaposlenja.

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona napravljenim u 2016.g. povećan je koeficijent za utvrđivanje minimalne mjesečne osnovice s 0,35 na 0,38 a kako bi se iznos minimalne

mjesečne osnovice uskladio s iznosom minimalne plaće. Nadalje, ukinuta su izuzeća od obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka prema autorskim i umjetničkim naknadama te prema primicima koje ostvaruju umirovljenici. Također su smanjene stope doprinosa za primitke po osnovi drugog dohotka i druge djelatnosti i to doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti s 20% odnosno 15% na 10% odnosno 7,5%, doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje s 5% na 2,5% te doprinos za zdravstveno osiguranje s 15% na 7,5%. Osim navedenoga, osobama u radnom odnosu koje su istovremeno kod poslodavca članovi uprave trgovačkog društva ili izvršni direktori trgovačkog društva ili izvršni upravitelji zadruge propisana je mjesečna osnovica za obračun doprinosa u visini osnovice propisane za osiguranike po osnovi obrta ako se ne isplaćuje plaća ili se isplaćuje plaća niža od propisane.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je u travnju 2016. godine na svojoj 17. sjednici Nacionalni program reformi 2016. Prema Nacionalnom programu reformi, dva glavna cilja strukturnih politika u 2016. i 2017. se odnose na povećanje održivosti duga opće države i promicanje rasta i zapošljavanja u hrvatskom gospodarstvu.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji su odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Analizom je utvrđeno da djelomične i pojedinačne intervencije u samo neke porezne oblike dovode do visoke razine porezne nesigurnosti, nedovoljnog poznavanja poreznog sustava te nejasnih i nedosljednih zakonskih odredbi koje kao krajnji rezultat imaju izostanak i odbijanje domaćih i stranih investicija. Stoga je tijekom 2016., na temelju sveobuhvatne analize poreznog sustava, započeta provedba porezne reforme s promjenom 16 propisa koji su stupili na snagu 1. siječnja 2017. čime je započeo prvi krug porezne reforme. Drugi krug je započeo 1. siječnja 2018. dok se primjena trećeg kruga porezne reforme planira od 1. siječnja 2019.. Ciljevi porezne reforme su smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav, socijalno pravedniji porezni sustav, jednostavnija i jeftinija porezna administracija te veća pravna sigurnost za porezne obveznike.

Radi ispunjavanja navedenih ciljeva, nakon analize, u sustavu doprinosa za obvezna osiguranja uočeno je da je administrativno kompliciran, a troškovi rada i nadalje vrlo visoki. U sustavu doprinosa postoji pet doprinosa za obvezno osiguranje, a zbrojena stopa doprinosa iznosi 37,2% od bruto osnovice. Sustav obračuna javnih davanja glede administriranja i plaćanja znatno se pojednostavljuje ukidanjem dva doprinosa na osnovicu.

S ciljem daljnjeg rasterećenja cijene rada, pojednostavljenjem sustava doprinosa, te administrativnog rasterećenja poreznih obveznika predložene su izmjene i dopune Zakona o doprinosima.

Osnovna pitanja koja treba urediti Zakonom

Odredbama ovog Prijedloga zakona sustav obračuna javnih davanja glede administriranja i plaćanja znatno se pojednostavljuje ukidanjem dva doprinosa na osnovicu i to doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5%.

Istovremeno će se povećati doprinos za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%, što ima za cilj doprinijeti saniranju financijskih poteškoća u sustavu zdravstva. Ukidanjem dva doprinosa

ukupno opterećenje plaće doprinosima s 37,2% smanjuje se na 36,5%, što poslodavcima otvara prostor za povećanje plaće radnicima.

Nadalje, uočene se određene neprihvatljive pojave izbjegavanja, odnosno minimiziranja iznosa doprinosa koje pojedine kategorije zaposlenika plaćaju. Ta pojava uočena je kod jednog broja osnivača, vlasnika, a time i zaposlenika trgovačkih društava (član uprave trgovačkog društva i/ili izvršni direktor trgovačkog društva i/ili upravitelj zadruge). Te osobe zapošljavaju se na nepuno radno vrijeme koje nerijetko iznosi 1 sat tjedno, odnosno 12 minuta dnevno. Slijedom toga njima se razmjerno umanjuje osnovica za obvezno zdravstveno osiguranje i mirovinsko osiguranje te u takvim slučajevima plaćaju 48 kuna ukupnog doprinosa mjesečno. Također je uočeno umanjivanje obveza za uplatu doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i mirovinsko osiguranje na način da se na primjer osnivaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva, ali ne s namjerom ostvarivanja prihoda već stjecanja osnova osiguranja sa što manjom obvezom plaćanja doprinosa. Dakle, zapošljavanjem s nepunim radnim vremenom u društvu u kojem obnaša tu dužnost, član uprave plaća manje iznose doprinosa i ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu i staž osiguranja kao uvjet za mirovinu jednako kao da je zaposlen s punim radnim vremenom. Zakonom o mirovinskom osiguranju propisana je zagarantirana minimalna mirovina i kao zaštitni institut primjenjuje se na sve osiguranike koji ostvaruju mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju pa tako i za osobe koje su obnašale dužnost člana uprave bez obzira da li je osoba bila prijavljena na puno ili nepuno radno vrijeme odnosno bez obzira na visinu uplaćenih doprinosa po osnovi radnih odnosa.

Budući da sustavi obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja počivaju na načelu uzajamnosti i solidarnosti, a kako bi onemogućili u ovom slučaju očigledan nesrazmjer plaćanja doprinosa i korištenja dobrobiti, kako obveznog zdravstvenog tako i mirovinskog sustava te polazeći od ustavnog načela jednakosti i pravednosti i obveze da svatko doprinosi financiranju općih i društvenih potreba sukladno svojoj ekonomskoj snazi predlaže se sljedeća promjena.

S obzirom na zakonske ovlasti i odgovornosti člana uprave kao osobe ovlaštene za sklapanje poslova, sudjelovanje u pravnom prometu i zastupanje društva pred upravnim i sudbenim tijelima, smatramo ekonomski i socijalno opravdanim da ove osobe sudjeluju u financiranju socijalnih sustava Republike Hrvatske barem u iznosu koji je za otprilike 50% veći od iznosa doprinosa koji se plaćaju za radnika s minimalnom plaćom. Minimalna plaća u 2018. iznosi 42,9 % prosječne plaće od koje se određuju osnovice za doprinose.

Stoga se predlaže propisivanje minimalne godišnje osnovice za obračun doprinosa u iznosu umnoška prosječne plaće, koeficijenta 0,65 i brojke 12 razmjerno razdoblju u kojemu je obnašana dužnost člana uprave trgovačkog društva i/ili izvršnog direktor trgovačkog društva i/ili upravitelja zadruge. Praktično, navedeno će se postići godišnjim obračunom u kojem će se utvrditi eventualna razlika doprinosa za uplatu po rješenju Porezne uprave. Napominjemo da Zakonom o doprinosima kao i ovim Prijedlogom zakona nije propisana obveza isplate plaće već samo minimalna osnovica na koju je potrebno obračunati doprinose.

Na opisani način predložena promjena ni na koji način neće utjecati na one članove uprava koji i danas obračunavaju doprinose na osnovicu obračunatu primjenom koeficijenta 0,65 na

prosječnu bruto plaću prijavom na puno radno vrijeme ili ostvaruju bruto plaću višu od navedene osnovice.

Preuzima se već propisana osnova osiguranja iz Zakona o poticanju zapošljavanja vezana uz privremene odnosno povremene sezonske poslove u poljoprivredi, te obveza plaćanja doprinosa za sezonske radnike u poljoprivredi i to putem vrijednosnog kupona (vaučera), s obzirom da se propisi koji uređuju tržište rada također mijenjaju. Odredbe koje se preuzimaju ostaju nepromijenjene osim vrsta doprinosa koje su bile sadržane u vrijednosnom kuponu iz razloga što se ukidaju doprinosi za zaštitu zdravlja na radu i doprinosi za zapošljavanje.

Ovim Prijedlogom zakona dodatno se nomotehnički uređuju odredbe o najvišoj godišnjoj osnovici te se briše odredba o evidentiranju predujmova doprinosa pomorcima – članovima posade broda u međunarodnoj plovidbi.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim Prijedlogom zakona ukidaju se doprinosi za zapošljavanje od 1,7% i doprinosi za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje na 16,5%.

Ukidanjem doprinosa za zapošljavanje od 1,7% u 2019. godini, a prema očekivanim projekcijama ostvarivanja prihoda doći će do smanjenja prihoda državnog proračuna u iznosu od 2,2 milijarde kuna. Nadalje, ukidanjem doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% te povećanjem doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5% očekuje se neto efekt povećanja prihoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1,3 milijarde kuna.

S obzirom na navedeno ukupno izdvajanje poduzetnika na plaću umanjuje se za 0,7 postotnih bodova što prema projekcijama iznosi 900 milijuna kuna, a čime se otvara prostor za povećanje plaća.

Budući da je i država poslodavac neto efekt smanjenja doprinosa za proračunske korisnike državnog proračuna na godišnjoj razini iznosi 154,3 milijuna kuna.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona prava koja se ostvaruju na temelju doprinosa čije se ukidanje predlaže zadržala bi se po osnovi uplate zadržanih doprinosa uz prilagodbu sektorskih propisa. Aktivnosti koje se financiraju iz doprinosa koji se ukidaju financirat će se iz općih prihoda i primitaka Državnog proračuna i pomoći Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. S obzirom na predložene promjene procjenjuje se da će iste imati utjecaj na smanjenje prihoda državnog proračuna u iznosu od 2,2 milijarde kuna.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima (»Narodne novine«, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14 i 115/16) u članku 2. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Obveznim osiguranjima, u smislu ovog Zakona, smatraju se:

1. obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje,
3. obvezno zdravstveno osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.“.

Članak 2.

U članku 5. stavku 2. iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

„2. član je uprave ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge, a nije osiguran po toj, već po nekoj drugoj osnovi osiguranja, ili“.

Dosadašnja točka 2. postaje točka 3.

U tekstu iza dosadašnje točke 3. koja postaje točka 4. riječi: „iz točaka 1., 2. i 3.“ zamjenjuju se riječima: „iz točaka 1., 3. i 4.“

Članak 3.

U članku 7. točki 16. riječi: „te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu“ brišu se.

U točki 17. iza riječi: „obveznoga zdravstvenog osiguranja“ briše se zarez i riječi: „zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti“.

Točka 19. mijenja se i glasi:

„19. najviša godišnja osnovica najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po stopama iz članka 13. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona i to prema svim osnovama za jednu godinu;“.

Iza točke 54. umjesto točke stavlja se točka-zarez i dodaju točke od 55. do 57. koje glase:

„55. vrijednosni kupon je javna isprava kojom se dokazuje da je poslodavac za sezonskog radnika u poljoprivredi uplatio doprinose za obvezna osiguranja;

56. sezonski radnik u poljoprivredi je osoba koja na temelju ugovora o sezonskom radu obavlja privremene odnosno povremene poslove u poljoprivredi sukladno propisima koji uređuju zapošljavanje;

57. poslodavac koji može zapošljavati na privremenim odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi je fizička ili pravna osoba koja obavlja registriranu poljoprivrednu djelatnost, fizička osoba nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva odnosno fizička osoba.“.

Članak 4.

U članku 9. stavku 1. riječi: „te osiguranja za slučaj nezaposlenosti“ brišu se.

U točki 1. podtočki 3., u točki 2. podtočki 3., u točki 3. podtočki 3., u točki 6. podtočki 3., u točki 9. podtočki 3., u točki 10. podtočki 3., u točki 11. podtočki 3., u točki 12. podtočki 3., u točki 13. podtočki 3., u točki 14.a podtočki 3, u točki 15. podtočki 3., u točki 18. podtočki 3., u točki 19. podtočki 3. i točki 31. podtočki 3. riječi: „članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti“ brišu se.

Iza točke 33. umjesto točke stavlja se točka-zarez i dodaje se točka 34. koja glasi: „34. sezonski radnik u poljoprivredi – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 8. Zakona o mirovinskom osiguranju.“.

Članak 5.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Ovisno o statusu osiguranika u odnosu na obvezna osiguranja, za financiranje obveznih osiguranja obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama i stopama za obračun, i to:

1. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti i
3. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.“.

Članak 6.

U članku 14. stavku 1. točki 1. riječi: „15%“ zamjenjuju se riječima: „16,5%“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. posebni doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti – koji se obračunava po stopi od 0,5%.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 4. ovoga članka, za osiguranike iz članka 10. stavka 1. točke 2. i 4. ovoga Zakona posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti obračunava se po stopi od 0,1%.“.

U stavku 5. riječi: „Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti plaćaju“ zamjenjuju se riječima: „Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje plaća“.

Članak 7.

Naslov iznad članka 16. i članak 16. brišu se.

Članak 8.

U članku 20. stavku 1. točki 2.1. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 2.2. i 2.3. brišu se.

Članak 9.

U članku 28. točki 2.1. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 2.2. i 2.3. brišu se.

Članak 10.

U članku 36. stavku 1. točki 2.1. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 2.2. i 2.3. brišu se.

Članak 11.

U članku 43. stavku 2. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točka 4. briše se.

Članak 12.

U članku 52. točki 2.1. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 2.2. i 2.3. brišu se.

Članak 13.

U članku 57. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 14.

U članku 61. točki 5. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točka 6. briše se.

Članak 15.

U članku 65. stavku 1. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Stavak 2. briše se.

Članak 16.

U članku 69. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 17.

U članku 73. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 18.

U članku 77. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točka 4. briše se.

Članak 19.

U članku 81. stavku 1. točki 2.1. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 2.2. i 2.3. brišu se.

Stavak 2. briše se.

Članak 20.

U članku 85.b točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 21.

U članku 91. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 22.

U članku 96. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točka 4. briše se.

Članak 23.

Članak 98. mijenja se i glasi:
„Doprinosi doprinosuju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.“.

Članak 24.

U članku 104. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 25.

U članku 108. točki 3. iza riječi: „zdravstveno osiguranje“ stavlja se točka, a točke 4. i 5. brišu se.

Članak 26.

U članku 143. riječi: „i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ brišu se.

Članak 27.

U naslovu pod brojem 2. iznad članka 159. riječi: „zaštite zdravlja na radu“ brišu se.

Članak 28.

U članku 160. točka 2. mijenja se i glasi:
„2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.“.

Članak 29.

U članku 163. riječi: „zaštite zdravlja na radu“ brišu se.

Članak 30.

U članku 164. točka 2. mijenja se i glasi:
„2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (za osiguranika tog osiguranja).“.

Članak 31.

Iza članka 187. dodaje se glava VI.A s naslovom i članci od 187.a do 187.b te glava VI.B s naslovom i članci od 187.c do 187.g koji glase:

„VI.A SEZONSKI RADNIK U POLJOPRIVREDI

Članak 187.a

(1) Za osiguranika po osnovi sezonskog rada u poljoprivredi obveznik doprinosa je osiguranik, a obveznik plaćanja doprinosa je poslodavac.

(2) Poslodavac kupnjom vrijednosnog kupona plaća dnevne doprinose za obvezna osiguranja obračunane na dnevnu osnovicu iz stavka 3. ovoga članka, koji podrazumijevaju doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

(3) Dnevna osnovica za obračun doprinosa iz stavka 2. ovoga članka je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,4 podijeljen brojkom 30.

187.b

- (1) Vrijednosni kupon iz članka 7. točke 55. ovoga Zakona izdaje Ministarstvo financija, Porezna uprava, a prilikom njegove kupnje se evidentira podatak o poslodavcu, njegovu sjedištu i vrsti posla.
- (2) Na vrijednosnom kuponu iz stavka 1. ovoga članka iskazuje se iznos plaćenog dnevnog doprinosa iz članka 187.a ovoga Zakona.
- (3) Ministar financija će pravilnikom propisati sadržaj i oblik vrijednosnog kupona, postupak izdavanja i distribucije te postupak njihove zamjene, način evidentiranja podataka te vođenje registra izdanih vrijednosnih kupona.

VI.B OBVEZE DOPRINOSA PO OSNOVI ČLANA UPRAVE, IZVRŠNOG DIREKTORA I UPRAVITELJA ZADRUGE KOJI NIJE PO TOJ OSNOVI OSIGURAN

Članak 187.c

- (1) Član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva i upravitelj zadruge koji nije po toj osnovi osiguran, obveznik je doprinosa u visini razlike između doprinosa prema osnovici osiguranja propisanoj člankom 21. stavkom 2. ovoga Zakona odnosno člankom 37. stavkom 2. ovoga Zakona i doprinosa prema osnovi temeljem koje je prijavljen kao osigurana osoba.
- (2) Za člana uprave, izvršnog direktora trgovačkog društva i upravitelja zadruge koji je osiguran po osnovi radnog odnosa i korisnik je mirovine, osim ako je korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, ne utvrđuje se obveza doprinosa prema stavku 1. ovoga članka.

Članak 187.d

Doprinosi se obračunavaju na godišnju osnovicu iz članka 187.e ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika toga osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 187.e

Godišnja osnovica za obračun doprinosa utvrđuje se kao razlika između osnovice na koju su doprinosi utvrđeni prema osnovi osiguranja temeljem koje je prijavljen kao obvezni osiguranik i najniže osnovice za člana uprave, izvršnog direktora i upravitelja zadruge iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona odnosno članka 37. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 187.f

- (1) Razdoblje mjerodavno za obračun doprinosa je razdoblje od imenovanja do opoziva člana uprave, izvršenog direktora i upravitelja zadruge odnosno do nastupa pravnih učinaka otvaranja stečajnog postupka i/ili likvidacije trgovačkog društva odnosno zadruge, prema podacima iz nadležnog sudskog registra.
- (2) Kada se doprinosi obračunavaju prema osnovici iz članka 187.e ovog Zakona, a razdoblje mjerodavno za obračun doprinosa je kraće od kalendarske godine, iznos godišnje osnovice razmjeran je broju dana za koje se utvrđuje obveza.

Članak 187.g

- (1) Iznos godišnje osnovice, vrste i godišnje iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi, utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) za koje postoji obveza, a godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem konačna su obveza.

(3) Godišnja obveza doprinosa obvezniku iz članka 187.c ovoga Zakona dospijeva na naplatu u roku 15 dana od dana uručenja rješenja.“.

Članak 32.

U članku 206. stavku 1. iza riječi: „za istu godinu“ dodaju se riječi: „po stopama iz članka 13. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona“.

U stavku 3. iza točke 3. umjesto zareza stavlja se točka, a točka 4. briše se.

Članak 33.

U članku 207. stavku 2. riječi: „te prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak za osiguranika“ brišu se.

Članak 34.

U članku 219. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
„(2) Članu uprave trgovačkog društva i/ili izvršnom direktoru trgovačkog društva i/ili upravitelju zadruge kojem se godišnja obveza doprinosa utvrđuje sukladno članku 187.c. ovoga Zakona obveza svih doprinosa miruje pod uvjetima i na način propisan odredbama članka 217. i 218. ovoga Zakona.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „sa stavkom 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „sa stavcima 1., 2. i 3.“.

Članak 35.

Članak 223. mijenja se i glasi:
„Obveznik doprinosa koji je sam uplatio ili su u njegovo ime i u njegovu korist drugi obveznici plaćanja doprinosa uplatili doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, za određenu kalendarsku godinu, a koji je viši od iznosa doprinosa obračunanog prema najvišoj godišnjoj osnovici propisanoj za tu godinu ima pravo na povrat toga doprinosa.“.

Članak 36.

U članku 239.a stavak 6. briše se.

Članak 37.

U članku 242. stavku 1. točka 6. briše se.

Članak 38.

U članku 245. stavku 2. riječi: „i doprinosa za zapošljavanje“ brišu se.

Članak 39.

U članku 245.b stavku 2. riječi: „i doprinosa za zapošljavanje“ brišu se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 41.

(1) Odredbe Pravilnika o doprinosima (Narodne novine, br. 2/09, 9/09 - ispravak, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14, 128/17) ostaju na snazi u dijelu koji nije u suprotnosti s ovim Zakonom.

(2) Ministar financija uskladit će Pravilnik o doprinosima (Narodne novine, br. 2/09, 9/09 - ispravak, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13, 157/14, 128/17) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(3) Odredbe Pravilnika o sadržaju i obliku ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi i vrijednosnog kupona (Narodne novine, broj 64/12) u dijelu koji se odnosi na sadržaj i oblik vrijednosnog kupona, postupak izdavanja i distribucije te postupak njihove zamjene, način evidentiranja podataka te vođenja registra izdanih vrijednosnih kupona ostaju na snazi do donošenja Pravilnika iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 42.

Ovaj Zakon objavljuje se u Narodnim novinama i stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuju se obvezna osiguranja za koje postoji obveza doprinosa na način da se osiguranje za slučaj nezaposlenosti briše te se više ne smatra obveznim osiguranjem u smislu Zakona o doprinosima.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se obveza doprinosa osobama koje su članovi uprave ili izvršni direktori trgovačkog društva ili upravitelji zadruga za razdoblje provedeno u osiguranju, a nisu osigurani po toj osnovi.

Uz članak 3.

Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa u slučaju nezaposlenosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu te preuzimanje pojmova iz Zakona o poticanju zapošljavanja vezanih uz privremene odnosno povremene sezonske poslove u poljoprivredi (vrijednosni kupon, sezonski radnik i poslodavac u poljoprivredi).

Uz članak 4.

Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa u slučaju nezaposlenosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu te propisivanje osnove osiguranja i to sezonskog radnika u poljoprivredi.

Uz članak 5.

Ovim člankom ukida se obveza doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 6.

Ovim člankom stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje povećava se s 15% na 16,5%, te se ukida doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti odnosno doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Ostaje posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 7.

Ovim člankom briše se poglavlje i članak vezani za doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti s obzirom da se isti ukida.

Uz članak 8.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članke 9. i 10.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 11.

Briše se doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članke 12. i 13.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 14.

Briše se doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 15.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje te iznimka vezana za doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članke 16. i 17.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 18.

Briše se doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 19.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje te iznimka vezana za doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članke 20. i 21.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno

osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 22.

Briše se doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 23.

Ovim člankom briše se dospijeće doprinosa za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članke 24. i 25.

Brišu se doprinosi na osnovicu: doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje. Usklađenje s odredbama o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti te doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.

Uz članak 26.

Briše se doprinos za zaštitu zdravlja na radu. Usklađenje s odredbom o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 27.

Ovim člankom se usklađuje naziv poglavlja s obzirom na odredbu o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 28.

Ovim člankom se usklađuje naziv doprinosa budući se dosadašnji doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti preimenovao posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 29.

Usklađivanje teksta članka s obzirom na odredbu o ukidanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 30.

Ovim člankom se usklađuje naziv doprinosa budući se dosadašnji doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti preimenovao u posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Uz članak 31.

Ovim člankom dodaju se dvije nove glave s pripadajućim člancima.

Prva glava odnosi se na sezonske radnike u poljoprivredi. Pripadajućim člancima prebacuju se već propisane odredbe iz Zakona o poticanju zapošljavanja (Narodne novine, br. 57/12, 120/12, 16/17) o obvezi plaćanja doprinosa za sezonske radnike u poljoprivredi i to putem vrijednosnog kupona (vaučera), s obzirom da se propisi koji uređuju tržište rada također mijenjaju. U suštini odredbe ostaju ne promijenjene osim u dijelu vrijednosti vrijednosnog kupona s obzirom da se iz vrijednosnog kupona isključuju doprinosi za zapošljavanje i zaštitu zdravlja na radu.

Druga glava se odnosi na obveze doprinosa po osnovi člana uprave, izvršnog direktora i upravitelja zadruga (dalje u tekstu: član uprave) koji nije po toj osnovi osiguran. Pripadajućim člancima propisuje se godišnja obveza doprinosa za člana uprave koji na nadležnim Zavodima (HZMO i HZZO) nije osiguran po toj osnovi, već po nekoj drugoj, a prema sudskom registru trgovačkog suda je član uprave u trgovačkom društvu. Godišnja osnovica utvrđuje se kao razlika između osnovice na koju je član uprave osiguran npr. radni odnos i najniže propisane osnovice za člana uprave (umnožak prosječne plaće u RH i koeficijenta 0,65) na nivou godine. Ako je razdoblje mjerodavno za obračun doprinosa kraće od kalendarske godine, iznos godišnje osnovice razmjeran je broju dana za koje se utvrđuje obveza. Članu uprave godišnju obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem. Uvođenjem obveze članu uprave kako je propisano člancima 187.c do 187.g ne mijenja se dosadašnji članak 21. stavak 2. Zakona odnosno članak 37. stavak 2. Zakona. Prilikom utvrđivanja godišnje obveze doprinosa priznaju se ostvarena oslobođenja od plaćanja doprinosa na plaću (mlada osoba do 30 godina života, osoba koja se prvi put zapošljava, dijete branitelja starijeg od 29 godina i radnik kojem društvo u kojem nije član uprave isplaćuje minimalnu plaću). Navedeno znači da za člana uprave zaposlenog u društvu u kojem obnaša tu dužnost obveznik plaćanja doprinosa po osnovi radnog odnosa je trgovačko društvo kao poslodavac (na osnovicu koja će se određivati na dosadašnji način) dok je za obveze doprinosa utvrđene prema godišnjoj osnovici sukladno člancima 187.c do 187.g obveznik plaćanja sam član uprave.

Uz članak 32.

Ovim člankom dodatno se uređuju odredbe o najvišoj godišnjoj osnovici.

Uz članak 33.

Ovim člankom dodatno se uređuju odredbe o najvišoj godišnjoj osnovici.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se pravo na mirovanje obveze doprinosa u slučaju utvrđivanja godišnje obveze doprinosa članovima uprave i/ili izvršnim direktorima trgovačkih društava i/ili upraviteljima zadruga.

Uz članak 35.

Ovim člankom dodatno se uređuju odredbe o najvišoj godišnjoj osnovici.

Uz članke 36. i 37.

Brišu se odredbe o evidentiranju predujmova obveza doprinosa za pomorce – članove posade broda u međunarodnoj plovidbi.

Uz članke 38. i 39.

Usklađivanje teksta članka s obzirom na odredbu o ukidanju doprinosa zapošljavanje.

Uz članak 40.

Ovim člankom propisuje se obveza provedbe naknadne procjene učinaka ovoga Zakona.

Uz članak 41.

Ovim člankom daje se ovlast ministru da u roku od 90 dana uskladi provedbene propisa sa ovim Zakonom te da trenutno važeći Pravilnika o sadržaju i obliku ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi i vrijednosnog kupona i Pravilnik o doprinosima ostaje na snazi do donošenja novog ako nije u suprotnosti s ovim Zakonom.

Uz članak 42.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Obveznim osiguranjima smatraju se:

1. obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje,
3. obvezno zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
4. osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

(2) Obvezna osiguranja, obvezno osigurane osobe, prava iz osiguranja i nositelji obveznih osiguranja uređeni su propisima o obveznim osiguranjima i posebnim propisima.

Članak 5.

(1) Obveza je doprinosa vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju i uz osnovu osiguranja. Početak i prestanak razdoblja osiguranja te osnovu osiguranja utvrđuju nositelji obveznih osiguranja.

(2) Fizička osoba koja ima uređen status osiguranika prema nekoj od osnova obveznih osiguranja a osim toga:

1. obavlja samostalnu djelatnost obrta i s obrtom izjednačenu djelatnost ili samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja ili samostalnu djelatnost športaša ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva ili ostale samostalne djelatnosti, ili
2. ostvaruje primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ili
3. ostvaruje primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od imovine i imovinskih prava, ali prema tim primicima utvrđuje dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili prema tim primicima utvrđuje dobit, obveznik je doprinosa prema osnovi osiguranja, ali i prema ostalim osnovama iz točaka 1., 2. i 3., ovoga stavka pa se obveze doprinosa po više osnova i za isto razdoblje međusobno ne isključuju.

(3) Osobom koja ima uređen status osiguranika smatra se fizička osoba koja je kod nositelja obveznih osiguranja prijavljena ili je trebala biti prijavljena kao osigurana osoba po osnovi obveznog osiguranja za koju je, ovim Zakonom, propisana obveza doprinosa.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, obveza doprinosa prema stavku 2. ovoga članka nije nužno vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju.

Članak 7.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. djelatnost obrta samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
2. djelatnost trgovca pojedinca samostalna je djelatnost upisana u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
3. djelatnost slobodnog zanimanja samostalna je djelatnost fizičke osobe koja je po osnovi obavljanja te djelatnosti obvezno osigurana, a ta je djelatnost:
 - 3.1. upisana u registar tijela državne uprave mjerodavnog za izdavanje odobrenja fizičkim osobama za obavljanje profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ili je

3.2. upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na osnovi članstva u strukovnoj udruzi ili strukovnoj komori ili na njezin zahtjev;

4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva samostalna je djelatnost fizičke osobe upisana u registar tijela mjerodavnog za poljoprivredu, ili je, na njezin zahtjev, upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja te djelatnosti te je obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;

5. ostale samostalne djelatnosti jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su:

5.1. djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja i registracije,

5.2. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,

5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,

5.4. ostale djelatnosti upisane u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i po osnovi koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit;

6. druga djelatnost je samostalna djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka koju nositelj djelatnosti obavlja istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja. Drugom djelatnošću smatra se i djelatnost samozaposlene osobe prema kojoj se, sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske, koja se obavlja u drugoj državi članici, ako se ista obavlja istodobno uz radni odnos, odnosno zaposlenje u Republici Hrvatskoj i/ili u drugoj državi članici ili uz neku drugu osnovu osiguranja;

7. doprinos iz osnovice jest doprinos obračunan po odbitku, sadržan je u primitku, odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak;

8. doprinos na osnovicu jest doprinos obračunan prema propisanoj osnovici, nije sadržan u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan te je obveza sredstava isplatitelja primitka prema kojemu je obveza utvrđena ili samog osiguranika ili druge osobe kojoj je propisana obveza doprinosa u korist osiguranika;

9. drugi dohodak je primitak ili dio primitka od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos;

10. država članica jest država članica Europske unije, država članica Europskog gospodarskog prostora i Švicarska konfederacija;

11. inozemstvo jest područje drugih država članica iz točke 10. ovoga članka i trećih država;

12. izabrana ili imenovana osoba jest fizička osoba koja je po osnovi obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, od strane toga tijela, prijavljena na obvezna osiguranja;

13. izaslani radnik jest:

- 13.1. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca izaslana u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja sukladno propisima o obveznim osiguranjima, propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju za vrijeme rada u inozemstvu ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske te
- 13.2. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja dužnosti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske i
- 13.3. osoba koja je od inozemnog poslodavca izaslana na rad u tuzemno društvo, a sukladno odredbama propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i odredbama međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju ima uređen status u osiguranju države poslodavca;
14. osnovica za obračun doprinosa iznos je, općenito, prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određeno razdoblje u osiguranju;
15. godišnja osnovica iznos je prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određenu godinu po osnovi obavljanja druge djelatnosti;
16. mjesečna osnovica propisani je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose, ovisno o osnovi osiguranja, za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju i za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;
17. najniža mjesečna osnovica najniži je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju te za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;
18. najviša mjesečna osnovica najviši je iznos do kojega je obveza obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća, osim poduzetničke plaće;
19. najviša godišnja osnovica najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema svim osnovama za jednu godinu;
20. mirovanje obveze doprinosa jest pravo obveznika doprinosa prema kojemu taj obveznik nema obvezu doprinosa u dijelu koji se odnosi na razdoblje, odnosno mjesec ili na dio mjeseca za koji ostvaruje pravo na naknadu plaće prema posebnom propisu, a na teret nositelja obveznih osiguranja odnosno državnog proračuna kao i u slučajevima korištenja prava na privremenu nesposobnost za rad bez prava na naknadu plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju;
21. mirovina je primitak koji se fizičkoj osobi – umirovljeniku isplaćuje po osnovi prava iz obveznog mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske, osim invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koja se isplaćuje umirovljenicima obvezno osiguranim po osnovi radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti;
22. naknada njegovatelju primitak je što ga isplatitelj naknade, prema posebnom propisu, isplaćuje osobi koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata, a ukupan iznos naknade (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos koji se isplaćuje toj osobi;
23. naknada plaće primitak je koji je isplaćen ili je trebao biti isplaćen osiguraniku kao pravo po osnovi obveznih osiguranja ili pravo prema posebnom propisu;
24. naknada športskom sucu i delegatu primitak je od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih športskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnoga športskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih športskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o športu, održavaju u Republici

Hrvatskoj te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog čelnika središnjeg tijela uprave nadležnog za šport;

25. naknada za autorsko pravo ili srodna prava jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

26. naknada za umjetničko djelo jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

27. nezaposlena osoba je osoba koja se kao nezaposlena vodi u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, sukladno propisima o zapošljavanju;

28. nositelji obveznih osiguranja jesu javne ustanove – zavodi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja u skladu s propisima o obveznim osiguranjima;

29. njegovatelj je fizička osoba koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata u skladu s posebnim propisom po kojoj je osnovi i osigurana;

30. obračunska isprava je pisani dokument koji je dužan sastaviti obveznik obračunavanja doprinosa prije sastavljanja obračunske prijave (izvješća) te sadrži podatke o osiguraniku, vrsti i iznosu osnovice za obračun doprinosa, vrsti i iznosu obveze doprinosa i razdoblju na koje se osnovica i doprinosi odnose i druge podatke bitne za sastavljanje obračunske prijave;

31. osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno ugovora o stručnom osposobljavanju za rad prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, odnosno ima evidentiran staž do osam dana (uključujući i osmi dan) po osnovi drugog dohotka, osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja, osim fizičke osobe iz točke 54. ovoga članka;

32. osoba kojoj je oduzeta sloboda jest fizička osoba s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojoj je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda i nalazi se u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva pravosuđa;

33. plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

34. ostali primici jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, osim plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada.

Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

35. poduzetnička plaća jest primitak što ga sebi za određeni mjesec isplaćuje osiguranik po osnovi samostalnih djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, od kojega se primitka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

36. poslodavac je poslovni subjekt za kojega radnik u radnom odnosu, u skladu s propisima o radu i drugim propisima koji uređuju radne odnose, obavlja određene poslove, te:

36.1. inozemna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova),

36.2. inozemna fizička osoba koja za svoje osobne potrebe zapošljava druge fizičke osobe,

36.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države te međunarodna organizacija ili predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji uživaju diplomatski imunitet i

36.4. diplomatski predstavnik – konzul u Republici Hrvatskoj koji za svoje osobne potrebe zapošljava hrvatske državljane;

37. poslovni subjekti su pravne osobe i tijela državne i javne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te fizičke osobe i skupine osoba koje nemaju svojstvo pravne osobe ako su poslodavci ili ako isplaćuju primitke za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa;

38. preuzimatelj obveze poslovni je subjekt koji preuzme obvezu plaćanja doprinosa umjesto obveznika doprinosa. Preuzimatelj obveze doprinosa je i osiguranik po osnovi rada kod poslodavca s registriranim sjedištem ili mjestom poslovanja u drugoj državi članici koji je od tog poslodavca preuzeo obvezu doprinosa;

39. prosječna plaća je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Sastoji se od iznosa doprinosa koji se obračunavaju iz osnovice te od iznosa poreza i prireza porezu na dohodak i od neto iznosa, a služi za izračun mjesečnih osnovica i najniže mjesečne osnovice, najviše mjesečne osnovice, najviše godišnje osnovice i godišnje osnovice za obračun doprinosa za razdoblje u obveznom osiguranju u godini koja slijedi iza godine na koju se prosječna plaća odnosi;

40. prosječna neto plaća je prosječni iznos mjesečne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku i služi za utvrđivanje obveze doprinosa za razdoblje u osiguranju godine koja slijedi iza godine na koju se prosječna neto plaća odnosi;

41. puno radno vrijeme jest najviše dopušteno radno vrijeme od 40 sati tjedno, osim ako zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije određeno puno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno;

42. nepuno radno vrijeme jest ugovoreno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno, odnosno u trajanju kraćem od tjednog radnog vremena uređenog zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu;

43. radni odnos jest odnos poslodavca i radnika uređen propisima o radu i drugim propisima o radu koji uređuju odnose poslodavca i radnika, odnosno dužnosnika i službenika ili namještenika;

44. registar obveznika doprinosa posebna je evidencija Porezne uprave o obveznicima doprinosa i o obveznicima koji su dužni sami utvrditi obvezu doprinosa odnosno obračunati iznose doprinosa i o tome izvijestiti Poreznu upravu;

45. roditelj njegovatelj je osoba sa statusom priznatim po osnovi roditelja djeteta kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege sukladno posebnom propisu;

46. saldo doprinosa iznos je doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje dospelog a neuplaćenog ili više uplaćenog sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. što ga je Porezna uprava preuzela od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje dospelog a neuplaćenog (dug) ili više uplaćenog (preplata) sa

stanjem na dan 1. siječnja 2005. godine što ga je Porezna uprava preuzela od Središnjeg registra osiguranika;

47. službeni put u inozemstvo jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca ili isplatitelja primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak, ili po potrebi samostalne djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka, u trajanju do 30 dana neprekidno;

48. službeni boravak u inozemstvu jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca radi obrazovanja, stručnog usavršavanja ili poslijediplomskog studija odnosno zbog drugih razloga a u tom razdoblju nije prekinut radni odnos niti je prekinuto osiguranje po istoj osnovi, u trajanju duljem od 30 dana neprekidno;

49. umirovljenik je fizička osoba koja je stekla pravo iz obveznoga mirovinskog osiguranja od tuzemnog isplatitelja mirovine ili inozemnog isplatitelja mirovine sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, privremenu invalidsku mirovinu, invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti pod uvjetom da nije zaposlena ili ne obavlja djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka. Korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koji je zaposlen ili obavlja djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka ne smatra se umirovljenikom u smislu ovoga Zakona;

50. poslodavac koji ne uplaćuje doprinose jest poslodavac:

50.1. koji najkasnije na posljednji dan prethodnog mjeseca Poreznoj upravi nije putem propisanog izvješća za svakog pojedinog osiguranika s osnove radnog odnosa i/ili osiguranika s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika kod tog poslodavca dostavio podatak o mjesečnoj obvezi doprinosa dospjeloj u tom mjesecu ili podatak o činjenici da u tom mjesecu ne postoji obveza doprinosa zbog korištenja prava iz socijalnih osiguranja;

50.2. koji je najkasnije na posljednji dan prethodnog mjeseca prikazao isplatu plaće, osim isplate zaostale plaće, i/ili mjesečnu obvezu doprinosa dospjelu u tom mjesecu za osiguranika s osnove radnog odnosa i/ili osiguranika s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika u propisanom izvješću, a u službenim evidencijama Porezne uprave, na dan dostave podataka bankama, ima evidentirane dospjele, a neplaćene obveze po pojedinoj brojčanoj oznaci vrste doprinosa za osiguranike s osnove radnog odnosa i/ili osiguranike s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika kod tog poslodavca u iznosu ukupne obveze doprinosa iskazane u prethodnom mjesecu na propisanim izvješćima za navedene osiguranike i više;

51. ostali poslodavci jesu poslodavci iz točke 36. ovoga stavka osim poslodavaca iz točke 50. ovoga stavka;

52. banka jest kreditna institucija, osnovana prema zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva banka, štedna banka i podružnica strane banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj;

53. ovlaštena agencija jest Financijska agencija (u daljnjem tekstu: Fina);

54. mlada osoba – jest fizička osoba koju poslodavac po osnovi ugovora o radu sklopljenog na neodređeno vrijeme prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja ima manje od 30 godina života, a do dana sklapanja ugovora o radu nije imala prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

Članak 9.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. radni odnos – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 9. stavku 1. točki 1. ili 5. ili 6. ili stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju,

- članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
- članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 2. izabrane ili imenovane osobe – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 9. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 2. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 3. radni odnos – izaslani radnik – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 9. stavku 1. točki 7. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 1. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 4. stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 9. stavku 1. točki 3. ili 4. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 5. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 5. nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 9. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili
 - članku 27. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnost);
- 6. njegovatelj HRVI – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 9. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 20. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 7. roditelj njegovatelj ili njegovatelj – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 14. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 7. stavku 1. točki 25. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 8. pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 1. i 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 9. djelatnost obrta i trgovca pojedinca – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 10. djelatnost slobodnog zanimanja – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 11. djelatnost športaša (profesionalna) – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 12. djelatnost poljoprivrede i šumarstva – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. točki 4. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 13. ostale samostalne djelatnosti – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

14. poljoprivreda – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 7. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 14.a poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 11. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 7. stavku 1. točki 8. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
15. član uprave i izvršni direktor trgovačkog društva i upravitelj zadruge – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 12. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 4. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
16. svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 9. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
17. roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 14. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju;
18. zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija, stranih poslodavaca i u institucijama Europske unije – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 15. stavku 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
19. zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 15. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 3. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
20. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 17. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
21. produženo mirovinsko osiguranje – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 2. i stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
22. produženo mirovinsko osiguranje bračnog druga profesionalnog, odnosno ugovornog diplomata – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 5. Zakona o mirovinskom osiguranju;
23. produženo mirovinsko osiguranje stalnog sezonskog radnika – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju;
24. korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
25. korisnik mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 25.a korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
26. osoba koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

27. osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu osobu – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 23. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
28. osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 24. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
29. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi – obvezno osigurane osobe prema članku 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
30. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu – obvezno osigurane osobe prema članku 14. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
31. domaća radinost i sporedno zanimanje – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 10. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju,
 - članku 7. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - članku 6. stavku 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
32. nezaposlena osoba – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točkama 13., 16., 17. i 19. i članku 11. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju koje se vode u evidenciji nezaposlenih osoba prema propisima o zapošljavanju;
33. osoba s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojoj je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda i nalazi se u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva pravosuđa – obvezno osigurane osobe prema članku 7. stavku 1. točki 28. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, odnosno donošenja novih propisa može provedbenim aktom utvrditi jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama i za te osnove osiguranja propisati obvezu doprinosa, vrste i stope za obračun doprinosa, obveznika doprinosa, obveznika obračunavanja doprinosa, obveznika plaćanja doprinosa, osnovice za obračun doprinosa i način njihova utvrđivanja, obvezu i način obračunavanja, obvezu plaćanja i rokove za uplatu i obvezu izvješćivanja.

Članak 12.

Ovisno o statusu osiguranika u odnosu na obvezna osiguranja, za financiranje obveznih osiguranja obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama i stopama za obračun, i to:

1. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti,
3. doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti i
4. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 14.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje – koji se obračunava po stopi od 15%
2. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – koji se obračunava po stopi od 10%
3. dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:
 - 3.1. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće uključujući i iznos prosječne plaće (dalje u tekstu: do iznosa prosječne neto plaće) - obračunava po stopi od 1%,
 - 3.2. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće - obračunava po stopi od 3% i

3.3. za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe i za osiguranika po osnovi osobe kojoj je oduzeta sloboda - obračunava po stopi od 5%.

4. doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, i to:

4.1. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5% i

4.2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva iz članka 9. stavka 1. točke 14.a ovoga Zakona, za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona, prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak iz članka 9. stavka 1. točke 20. ovoga Zakona i prema utvrđenoj godišnjoj osnovici osobi koja obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranu osobu koja boravi u inozemstvu na službenom putu, posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu obračunava se po stopi od 20%.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 4.2. ovoga članka, za osiguranike iz članka 10. stavka 1. točke 2. i 4. ovoga Zakona posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu obračunava se po stopi od 0,1%.

(5) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti plaćaju se na način kako je uređeno naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija i sukladno s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

4. Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti

Članak 16.

(1) Za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti vrsta je doprinosa i stopa za obračun doprinos za zapošljavanje – koji se obračunava po stopi od 1,7%.

(2) Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

Članak 20.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. i prema ostalim primicima iz članka 22. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 21. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika mladu osobu i prema mjesečnoj osnovici iz članka 21. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(5) Obveza doprinosa sukladno stavku 4. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do pet godina.

Članak 28.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 29. i ostalim primicima iz članka 30. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
 - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
 - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
 - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
 - 2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
 - 2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 36.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema izvedenoj mjesečnoj osnovici iz članka 37. i ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
 - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
 - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
 - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
 - 2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
 - 2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi izaslanog radnika – osobu koja se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 37. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

- 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
- 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi izaslanog radnika – mladu osobu i prema mjesečnoj osnovici iz članka 37. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(5) Obveza doprinosa sukladno stavku 4. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do pet godina.

Članak 43.

(1) Za osiguranika koji se prvi put zapošljava, odnosno stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona i to:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji nema status osobe koja se prvi put zapošljava doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 1. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 52.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 53. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 57.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 58. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 61.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koju propisuje ministar mora, sukladno posebnom propisu, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem

4. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem
5. doprinos za zdravstveno osiguranje
6. doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

Članak 65.

(1) Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 66. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka osobe koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka, pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, ne obračunavaju doprinos za zapošljavanje.

Članak 69.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 70. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 73.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 74. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 77.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 78. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

Članak 81.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 82. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka osobe koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način oporezivanja, pa prema tim primicima utvrđuju dobit, ne obračunavaju doprinos za zapošljavanje.

Članak 85.b

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 85.c ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 91.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 92. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu

5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 96.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 97. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

Članak 98.

Doprinosi iz članka 96. stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, a doprinos iz članka 96. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

Članak 104.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 105. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 108.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 109. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 143.

Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad (članak 9. stavak 1. točka 27.) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

2. Obveze doprinosa za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 160.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema osnovici iz članka 161. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima
2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

Članak 163.

Za ostale osobe osiguranje na mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (članak 10. stavak 1.) obveznici doprinosa te obveznici obračunavanja i plaćanja jesu:

1. za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja (članak 10. stavak 1. točka 2.) te za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje (članak 10. stavak 1. točka 4.), obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska putem ministarstva nadležnog za obrazovanje;
2. za osiguranike po osnovi nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije, na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja (članak 10. stavak 1. točka 3.), obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje;
3. za ostale osiguranike u određenim okolnostima (članak 10. stavak 1. točke 5. do 15.) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest tijelo državne uprave ili javna ustanova,

druga pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji imaju obvezu izvršiti prijavu osiguranika na osiguranje.

Članak 164.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 165. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima (za osiguranika toga osiguranja)
2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu (za osiguranika toga osiguranja).

Članak 187.

(1) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja iz stavka 183. stavka 1. ovoga Zakona sastavlja obračunsku ispravu te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća pravilnikom će propisati ministar financija.

(2) Godišnja obveza doprinosa obvezniku iz članka 183. stavka 1. ovoga Zakona koji od druge djelatnosti utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti dopijeva na naplatu s danom podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak, sukladno propisima o porezu na dohodak.

(3) Godišnja obveza doprinosa obvezniku iz članka 183. stavka 1. ovoga Zakona koji od druge djelatnosti utvrđuje dobit dopijeva na naplatu s danom podnošenja godišnje prijave poreza na dobit, sukladno propisima o porezu na dobit.

(4) Godišnja obveza doprinosa obvezniku iz članka 183. stavka 2. ovoga Zakona dopijeva na naplatu u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja obvezniku.

Članak 206.

(1) Za osiguranika pojedinca i za određenu godinu u mirovinskom osiguranju obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti do iznosa najviše godišnje osnovice propisane za istu godinu. Obveza je obračuna i plaćanja doprinosa do iznosa najviše godišnje osnovice bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju te godine.

(2) Najvišu godišnju osnovicu za pojedinog osiguranika utvrđuje Porezna uprava te u postupku godišnjeg obračuna utvrđuje obvezu i obračunava doprinos prema najvišoj godišnjoj osnovici.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, najvišu godišnju osnovicu mogu utvrditi i primijeniti je za obračun doprinosa i:

1. poslodavci pri obračunu doprinosa prema plaći iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona i prema ostalim primicima iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi radnog odnosa ako se plaća i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

2. predstavnička tijela ili izvršna tijela državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave pri obračunu doprinosa prema plaći iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona i ostalim primicima iz članka 30. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi imenovanih ili izabраниh osoba ako se plaća i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

3. poslodavci izaslanih radnika pri obračunu doprinosa prema izvedenoj mjesečnoj osnovici iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona i ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi izaslanog radnika ako se mjesečna osnovica i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

4. isplatitelji primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak pri obračunu doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 114. ovoga Zakona.

(4) Najvišu godišnju osnovicu može utvrditi i primijeniti je i Porezna uprava kada, u postupku nadzora poslovnog subjekta – poslodavca ili isplatitelja primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, utvrđuje osnovicu za obračun doprinosa za određeno razdoblje i za određenog osiguranika.

Članak 207.

(1) Poslodavci i druge osobe iz članka 206. stavka 3. ovoga Zakona mogu pri obračunu doprinosa za osiguranika pojedinca primijeniti najvišu godišnju osnovicu kada je za toga osiguranika od istoga obveznika obračunavanja za određeno razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu) ispunjena obveza te su doprinosi za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti obračunani i uplaćeni do iznosa najviše godišnje osnovice. Porezna uprava može, u postupku nadzora, primijeniti najvišu godišnju osnovicu pa obveze doprinosa utvrditi do iznosa najviše godišnje osnovice i u slučaju kada nije ispunjena obveza da su doprinosi do najviše godišnje osnovice i plaćeni.

(2) Prema plaći i ostalim primicima osiguranika te prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak za osiguranika iz stavka 1. ovoga članka, koji se odnose na isto razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu), a obračunavaju se i isplaćuju nakon što je ispunjen uvjet najviše godišnje osnovice, nema obveze doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 219.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam obveznik doprinosa za svoje osobno osiguranje i koji je sam obvezan obračunati doprinose prema mjesečnoj osnovici i o tome izvijestiti obveza svih doprinosa što bi ih trebao obračunati prema mjesečnoj osnovici miruje pod uvjetima propisanim odredbama članka 217. i 218. ovoga Zakona.

(2) Za osiguranika po osnovi samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna obveza svih doprinosa miruje pod uvjetima i na način sukladno odredbama članka 217. ovoga Zakona te za vrijeme mirovanja obveze.

(3) Način dokazivanja početka i prestanka prava i postupanja u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka propisat će ministar financija.

Članak 223.

Obveznik doprinosa koji je sam uplatio ili su u njegovo ime i u njegovu korist drugi obveznici plaćanja doprinosa uplatili doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, za određenu kalendarsku godinu, a koji je doprinos obračunan prema osnovici čiji je ukupni iznos viši od iznosa najviše godišnje osnovice propisane za tu godinu, ima pravo na povrat toga doprinosa obračunanog i plaćenog prema dijelu osnovice koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice.

Članak 239.a

(1) Porezna uprava, po službenoj dužnosti, rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi osiguranicima po sljedećim osnovama osiguranja:

1. pomorac – član posade brodova u međunarodnoj plovidbi,
2. poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva,
3. osiguranik po osnovi poljoprivrede,
4. produženo mirovinsko osiguranje,
5. osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva,
6. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi,
7. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu,
8. stranac,
9. član obitelji stranca.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu), a mjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem vrijede do prestanka osiguranja, do

promjene osnove osiguranja ili do prestanka obveze doprinosa utvrđene sukladno odredbi članka 221. stavka 2. ovoga Zakona, a najdulje do posljednjeg dana u godini na koju se obveza odnosi.

(3) Za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se po isteku godine za koju se obveza utvrđuje.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se na ime osiguranika – dužnika i sadrži najmanje sljedeće podatke:

1. osnovu osiguranja,
2. razdoblje na koje se obveza odnosi i to godinu i prvi dan u toj godini s kojim započinje teći obveza,
3. iznos propisane mjesečne osnovice prema kojoj su doprinosi obračunani,
4. naziv doprinosa i mjesečni iznos obveze,
5. odredbu o tome da se mjesečne obveze utvrđene rješenjem i evidentirane u poreznim evidencijama smatraju konačnom obvezom,
6. odredbu o mjesečnoj obvezi koja je razmjerna broju dana u osiguranju određenog mjeseca
7. naznaku dospijeaća za uplatu dospelih mjesečnih obveza,
8. nalog dužniku da mjesečne obveze uplaćuje u propisanim rokovima dospijeaća,
9. uplatne račune i brojčane oznake (šifre) za uplatu dospelih obveza,
10. odredbu o važenju rješenja,
11. odredbu o obvezi plaćanja zatezne kamate ako se dospjela obveza ne uplati u propisanom roku dospijeaća.

(5) Do izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka u vezi sa stavkom 2. ovoga članka obveznik je dužan plaćati predum za svaku vrstu doprinosa propisanu prema osnovi osiguranja i u iznosu – umnošku iznosa prosječne plaće i koeficijenta propisanog za obračun mjesečne osnovice za određenu osnovu osiguranja te propisane stope za obračun doprinosa. Mjesečni iznos preduma dospijeva na naplatu u rokovima propisanim za uplatu doprinosa za istu osnovu osiguranja.

(6) Do izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka u vezi sa stavkom 3. ovoga članka za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi Porezna uprava evidentira iznose predumova za svaku vrstu doprinosa u iznosu – umnošku iznosa mjesečne osnovice koju propisuje ministar nadležan za pomorstvo, sukladno posebnom propisu, te propisane stope za obračun doprinosa.

Članak 242.

(1) Porezna uprava evidentira obveze doprinosa na poreznom broju dužnika – obveznika plaćanja doprinosa po vrstama doprinosa i brojčanim oznakama (šiframa) uplatnog računa, a za osiguranike koji su sami za sebe obveznici plaćanja doprinosa i prema osnovama osiguranja i to:

1. saldo doprinosa preuzet od nositelja osiguranja i Središnjeg registra osiguranika,
2. mjesečne, odnosno tromjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave,
3. godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave,
4. obveze što ih, na obračunskim prijavama – izvješćima iskažu obveznici obračunavanja doprinosa te
5. obveze utvrđene u postupku nadzora koje vodi Porezna uprava te obveze utvrđene u posebnom postupku Porezne uprave,
6. predum obveze doprinosa za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi, do izdavanja rješenja o mjesečnoj osnovici i iznosima doprinosa.

(2) Porezna uprava evidentira i uplate doprinosa te obračunava i evidentira zatezne kamate.

Članak 245.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje i, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju ostvario pravo na povrat na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, ako ima

evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno mirovinsko osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos naknade plaće do iznosa duga obustavit će se radi prijeboja s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijeboja potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 245.b

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje, a istodobno je ugovorni subjekt s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te po osnovi tog ugovornog odnosa ima potraživanja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos potraživanja do iznosa duga obustavit će se radi prijeboja s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijeboja potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.